

הגדת ונציה 1609

ונציה הייתה מרכז דפוס עברי במאה ה-17. הגדת ונציה שהודפסה על ידי ישראל צפרוני בדפוס ג'ובאני דה גארה (היהודים לא הורשו להחזיק בתי דפוס) הגדת ונציה היא אחד משיאי הפריחה היהודית באיטליה. הגדת ונציה כוללת איורים חדשים שהוכנו במיוחד עבורה והודפסו בשיטת דפוס בלט. ההגדה בעלת אופי ארכיטקטוני, תכונה אופיינית לספרות הרנסנס והבארוק באיטליה. האיורים החשובים ביותר בחלקה הראשון של ההגדה שייכים ליציאת מצרים והאיורים בחלקה השני של ההגדה - לאחר הסעודה, מתייחסים לסצנות תנכיות ומנהגים שונים. מקורי במיוחד הוא דף המתאר ב-13 מרובעים את שלבי הסדר השונים ובאותה טכניקה גם תיאור עשר המכות. איורי הגדת ונציה היו פופולאריים כל-כך שהם הועתקו להגדות רבות שיוצרו באזור הים התיכון עד המאה ה-20 כולל. הגדת ונציה הופיעה בשלוש גרסאות: עברית-גרמנית יידיש, עברית-ספרדית לדינו, ועברית-איטלקית איטליאנו. כולן באותיות עבריות.

בעמוד הכפול בכל דף שער עם גמלון, בתוך העמודים הפירושים לטקסט שבמרכז. האיור בצד שמאל למעלה מראה את אברהם מגרש את הגר וישמעאל. אברהם שרה ויצחק עומדים באוהל המרכזי ואילו הגר וישמעאל בצד. התמונה התחתונה מתארת את עקידת יצחק.

דף זהה של הגדת ונציה במהדורות שונות.
 העמוד בנוי כשער שמעליו קשת ובשני עמודיו הפירושים לטקסט ההגדה.
 סוגר את העמוד בתחתיתו, תיאור ירושלים עם כיפת הסלע כאפיון לבית המקדש.
 במרכז העמוד אות ב מברוך מעוטרת בתיאור של ברכת הורים את ילדיהם.

פנימא ספח ז

אין דעם איבערזעטן
אליין לי האלן דעם אפער
נעם. אונד איז דאס
טויק און איז נאך אפער
אלס דעם עס.
דעם ספח זענען אלע די
פאסטן איז טייל איז די
קאסטן פארטוישן די אלע
פאסטן די אלע פאסטן
קאסטן טייל פאסטן
איז דעם אלע אלע פאסטן

כניד

און חרוב אונד טייל
אין כניד פאסטן
אונד טייל די אלע פאסטן
פאסטן פאסטן איז דעם אלע
פאסטן פאסטן

כיד

דיק איז טויק און די
דעם אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

שלחן ערוך

רעם און דעם אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

צפת

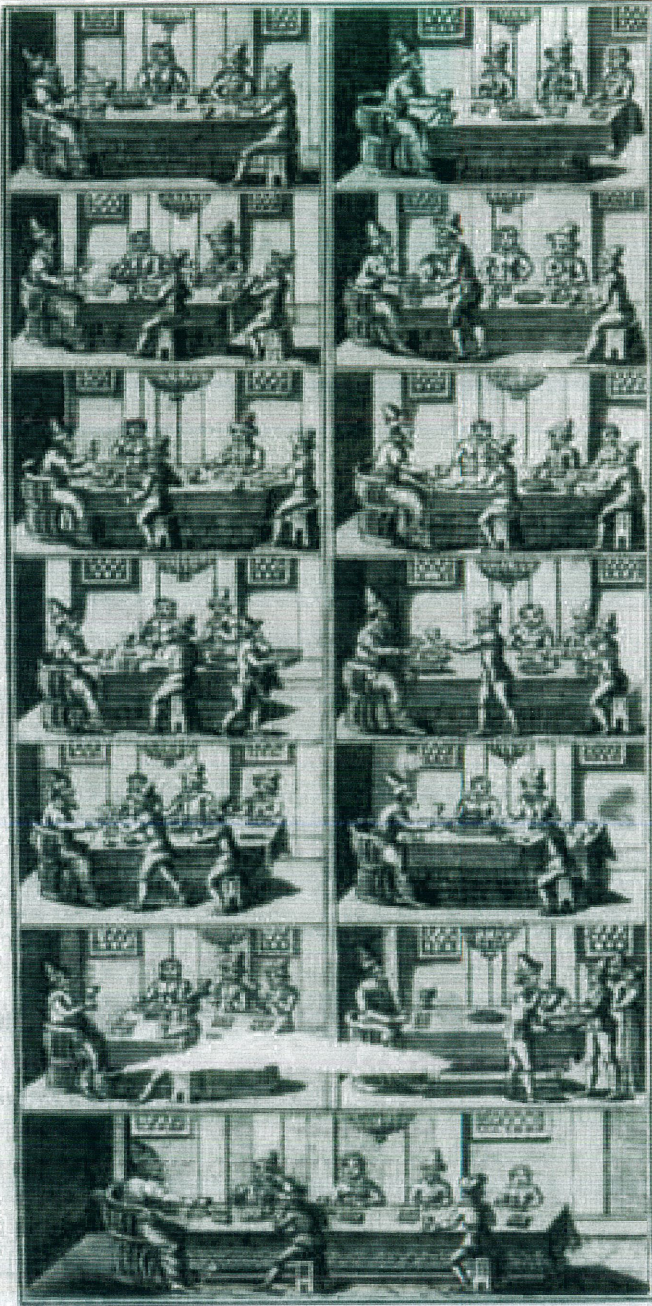
אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

כיד

אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

כניד

אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

קיד

אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

ורדין

אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

כרפס

אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

יחן

אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

כניד

אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

רודען

אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

קיל

אונד דעם אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד
אונד אונד אונד אונד

דף איור מלא המציג את מהלך הסדר ב-13 שלבים. עיצוב החלל ולבוש הדמויות בהתאם למאה ה-17 באיטליה.

נטילת ידיים מימין והכנת המצות משמאל

הגעלת הכלים לפסח